

Om Skogskunskap

Rådgivningsportal, kunskapssystem, verktygslåda, utbildningsajt eller skogsskötselguide. Skogskunskap kan presenteras på många sätt.

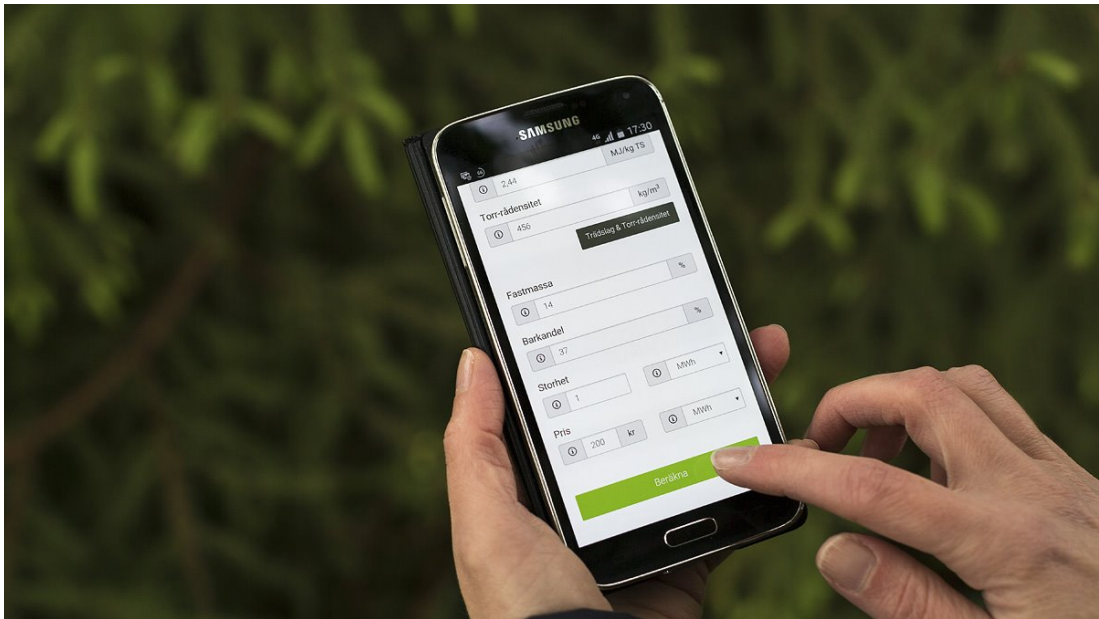

Bild: Sven Tegelmo

Skogskunskap – din skogliga rådgivare och guide på webben

Skogskunskaps mål är att ge svar på skogsbrukarens frågor när behoven uppstår – det handlar om kunskap på stubben. Skogskunskap ska också ge stöd för beslut i situationer som när skogen ska gallras, vilken naturhänsyn som ska lämnas eller om det lönar att gödsla. Naturligtvis ska Skogskunskap också uppmuntra till ökad kunskap. Därför kan den också beskrivas som en lärobok.

Skogskunskap är det nya namnet på Kunskap Direkt

Skogskunskap.se är den nya adressen som vetgiriga skogsägare ska knappa in. Den ersätter Kunskap Direkt som är det rådgivningsverktyg som skogsbruket haft tillgång till sedan starten 1999. Då lanserades den första modulen om skötsel av lövskog. Systemet har sedan byggts ut till att omfatta nästan alla åtgärder för skötsel och hänsyn i skogsbruket. Och dessutom ett omfattande paket om skogsbilvägar.

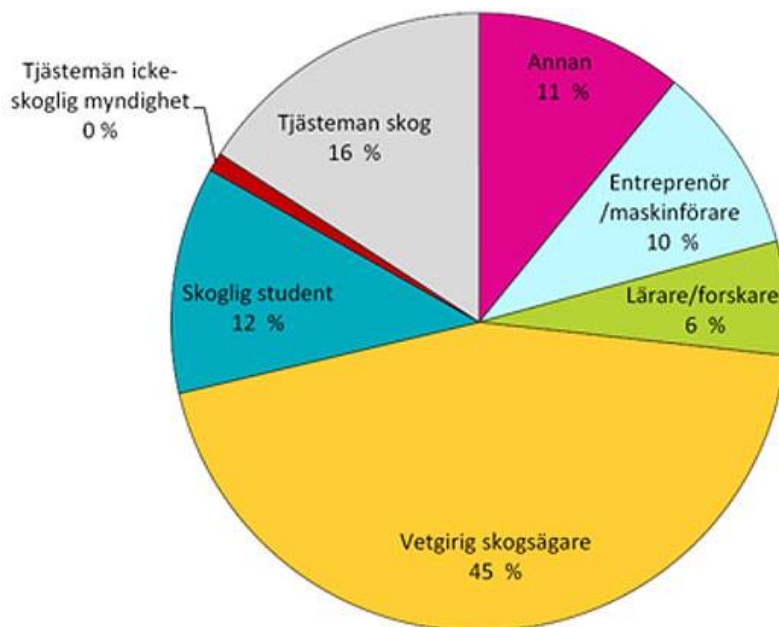
Flytten till nya Skogskunskap gjordes 28 november 2016. För den historiskt intresserade har vi sammanställt en kort beskrivning av Kunskap Direkts historia samt pdf-filer att ladda ner med allt innehåll (/om-skogskunskap/kunskap-direkt-arkiv/).

Med Skogskunskap har kunskapssystemet fått en modern design som är anpassad för alla skärmstorlekar – smarta telefoner, surfplattor och bänkdatorer. Strukturen är omgjord och mer lättnavigerad, och den omfattande verktygslådan (ett 50-tal beräkningsverktyg) har alla en liknande teknik och utseende. Det ska helt enkelt bli lättare att använda Skogskunskap, och det ska gå att använda den för att få svar på frågorna när de behövs, i skogen.

I första hand för skogsägare

Den viktigaste målgruppen för Skogskunskap är skogsägarna själva, i första hand de 330 000 privata markägarna och deras rådgivare. Entreprenörer, lärare och inte minst studenter är andra grupper som flitigt använder Kunskap Direkt. Dagens skogselever är ju morgondagens rådgivare, skogsskötare eller entreprenörer – många är också skogsägare själva.

I Skogskunskap finns också många räkneverktyg som används av professionella skogstjänstemän när de t.ex. planerar sina plantbeställningar, räknar på en gödsling eller skattar skogens tillväxt. Verktygen är utformade så att även vetgiriga skogsägare har nytta av dem. Av de cirka 150 000 unika besökarna varje år äger över hälften (58 %) skog själva, och ytterligare 19 % räknar med att bli skogsägare. Det visar de enkäter som har gjorts bland användarna. Enkäterna visar också att studenter, skogstjänstemän och entreprenörer är flitiga användare.

Så här fördelade sig besökarna i Kunskap Direkt i en webbenkät 2012.

Nöjda besökare och användare

Enkäterna visar att Skogskunskaps föregångare Kunskap Direkt uppskattades av användarna. Hela 95 % anger att de har mycket eller ganska stor nytta av kunskapssystemet.

De upprepade enkäterna till både besökare på webben och till rådgivare i skogsbruket visar att Kunskap Direkt var både känt och välanvänt.

Här kan du ladda ner några rapporter:

- Vem besöker Kunskap Direkt och vad tycker de?
Arbetsrapport från Skogforsk 2012
(<http://www.skogforsk.se/kunskap/kunskapsbanken/2012/Vem-besoker-Kunskap-Direkt-och-vad-tycker-de/>).
- Användningen av webbtjänsterna Kunskap Direkt och Skogsskötselserien. En enkätundersökning bland skogsbrukets fältpersonal. Arbetsrapport nr 734 2011 från Skogforsk.
(</contentassets/2779fc415ddc4bd9abf900137ed50d15/anva-ndningen-av-webbtjansterna-kunskap-direkt-och-skogsskotselserien-hela.pdf> --- adobe-acrobat-pro.pdf)
- Kunskap om Kunskap Direkt. Enkät till distriktschefer och

inspektorer, oktober 2006. Arbetsrapport nr 628 2006
från Skogforsk
(/contentassets/2779fc415ddc4bd9abf900137ed50d15/arbe
tsrapport_628_maha.pdf).

Innehållet – det handlar mycket om interaktivitet

Skogskunskap innehåller texter som fungerar som en **uppslagsbok och handledning** för skötsel och hänsyn i barr- och lövskog. **Checklistor** används som en vägledning för åtgärder steg för steg.

Beräkningsverktygen bygger på modeller över skogens utveckling och pris, och här finns möjlighet för användarna att göra beräkningar med sina egna skogsbestånd. Det är till exempel möjligt att beräkna lönsamhet för röjning, vägbyggnad, gödsling och val av slutavverkningsbestånd; att se konsekvenserna av plantval; att få råd om när det är dags att röja och gallra; att välja rätt trädslag och åtgärder vid föryngring, och mycket mer. Det finns ett 50-tal verktyg att välja bland.

Instruktionsfilmer ger handfasta råd om röjning och avverkning med motorsåg. Filmer används också som illustration av olika kulturmiljöer. Skogliga experter ger också sina råd i korta filmsekvenser. Totalt (år 2016) finns ett 50-tal filmer som tillsammans har visats över 1 miljon gånger.

Skogforsk har anlagt ett nät av **demonstrationsytor** med förädlat material och lövträd runt om i Sverige. Demoytorna kan sökas i Skogskunskap, och det går att ladda ned kartor och informationsmaterial inför besöken i fält. Ett storskaligt försök (Effaråsen) med olika metoder för naturhänsyn har också en guide i Skogskunskap.

Många av modulerna har **kunskapstester** där användarna kan pröva sina kunskaper av det aktuella innehållet. Frågorna slumpas från en frågedatabas, och användarna kan göra om testet flera gånger.

Ordlistan ger en kort beskrivning av vanliga skogliga uttryck. Länkarna ger lästips och möjlighet att ladda ner dokument från Skogforsk eller från externa sidor.

Genväg från forskaridé till användning

Mycket av innehållet har skapats inom ramen för ordinarie forskningsprojekt vid Skogforsk och SLU. En vanlig modell är att enskilda forskare eller forskargrupper i samråd med redaktören väljer att använda Skogskunskap som informationskanal för resultaten. Skogskunskap fungerar då som en direktlänk från forskarna till slutanvändarna i skogsbruket.

Med särskilda anslag från forskningsfinansiärer kan forskarnas beräkningsmodeller eller andra resultat anpassas för internet. Forskningsresultaten kan sedan synas som beräkningsverktyg, t.ex. Plantval, Frostrisk, Beståndsval, Räkna med rotröta och Gödslingskalkyl. De kan också utgöra hela "moduler", t.ex. Skötsel av lövskog, Kulturmiljövård och Vatten och mark.

Nya material utvecklas i projektform, där redaktören och en grupp forskare arbetar tillsammans. Till de flesta projekt är också referenspersoner från olika användargrupper knutna. För att säkerställa att verktygen och innehållet är användbart genomförs tester och utvärderingar med representanter för målgrupperna.

Studera med Skogskunskap

Skoglig grundkurs var en modul på Kunskap Direkt som utvecklades första gången tillsammans med Studieförbundet Vuxenskolan och Mellanskog. Kursen vidareutvecklades i samarbete med LRF Skogsägarna inom ramen för Krafthandling Skog, och blev till Grundkurs för skogsbrukare. I Kunskap Direkt fanns kursmaterialets webbsidor och detta kommer att föras över till Skogskunskap.

Alla delar i Skogskunskap kan fritt användas för utbildning och kurser. Många avsnitt avslutas med ett kunskapstest.

Redaktionen hjälper gärna till med att lägga upp kursförslag.

Idag vet vi att många skogliga utbildningar utnyttjar delar av Skogskunskap i undervisningen:

- Kursen Hållbart Familjeskogsbruk, en högskolekurs vid

Linnéuniversitetet, använder Kunskap Direkt för många av sina delkurser.

- Många av beräkningsverktygen används i undervisningen av elever vid SLUs jägmästar- och skogsmästarutbildningar.
- Innehållet används också av programstudenter vid Skogs- och träteknik på Linnéuniversitetet, och dessutom av studenter på naturbruksgymnasier.

Organisation och finansiering

En styrgrupp bestämmer över inriktningen. Så här såg styrgruppen ut i januari 2017. I styrgruppen finns representanter för Skogforsk, Skogsstyrelsen, skogsägareföreningar och LRF Skogsägarna. Foto Henrik Björnsson/Södra.

Skogskunskap produceras och förvaltas av Skogforsk med stöd från LRF Skogsägarna och Skogsstyrelsen. På uppdrag av Skogforsk svarar en huvudredaktör för ajourhållning och produktion av nytt material, vilket ofta framställs tillsammans med forskare från Skogforsk och SLU och experter från branschen. Programmering utförs huvudsakligen av en systemutvecklare på Skogforsk, och en driftsansvarig på Skogforsk svarar för sajtens driftsättning och tillgänglighet på nätet.

En styrgrupp bestämmer över inriktningen på Skogskunskap. Ledamöterna representerar LRF Skogsägarna, Skogsstyrelsen, skogsägarföreningarna och Skogforsk. Styrgruppens ledamöter svarar också för marknadsföring av Skogskunskap inom sina respektive organisationer.

Det löpande redaktionella arbetet finansieras huvudsakligen med ramanslag från Skogforsk och med fasta bidrag från LRF Skogsägarna och Skogsstyrelsen. Nytt innehåll finansieras oftast med externa anslag via forskningsfonder som Formas, KSLA, Södras forskningsfond, Norrskogs forskningsfond eller Föreningen Skogsträdsförädling.

Alla moduler och verktyg i Skogskunskap har en ansvarig forskare med uppgift att kvalitetssäkra innehållet och i samråd med redaktören ta fram idéer till förbättringar och förändringar.

Om copyright

Skogforsk har upphovsrätt till innehållet, men användning av materialet i det praktiska skogsbruket uppmuntras. Det är därför tillåtet att skriva ut och kopiera innehållet för att använda det till exempel för en skogsdag eller en kurs. En förutsättning är att källan och sammanhanget anges tydligt och att redaktionen kontaktas. För användning på webben rekommenderar vi i första hand att länka till enskilda sidor i Skogskunskap.

Upphovsrätten till bilder (teckningar och foton) ägs av de enskilda fotograferna och illustratörerna. Det är därför inte tillåtet att använda bilder från Skogskunskap i andra sammanhang än då de direkt ingår i en Skogskunskap-information. Den som vill utnyttja bilder för egna informationsinsatser måste därför kontakta redaktören eller illustratörerna direkt.

Kontakt

Projektledare är Lars Nylander, lars.nylander@skogforsk.se (mailto:lars.nylander@skogforsk.se).

Redaktör på uppdrag av Skogforsk är Mats Hannerz,
mats.hannerz@silvinformation.se
(mailto:mats.hannerz@silvinformation.se)

Systemutvecklare är Sven Tegelman,
sven.tegelmo@skogforsk.se (mailto:sven.tegelmo@skogforsk.se)

Driftsansvarig är Patrik Ryzko, patrik.ryzko@skogforsk.se
(mailto:patrik.ryzko@skogforsk.se).

Senast korrigerad: 2016-06-13